



DATUM	06/22/20
AAN	Commissie BEM
VAN	Rob van Muilekom
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Antwoorden op vragen 1 <sup>e</sup> termijn Statenvoorstel Oprichting GO NHW/SvA

---

## SGP

Wij staan positief tegenover dit Statenvoorstel. De alternatieve oplossingsrichtingen worden helder weergegeven en er wordt goed beargumenteerd waarom voor de uiteindelijke oplossing is gekozen. Ook is de verdeling van financiële middelen over de betrokken provincies wat ons betreft redelijk. We hebben verder over dit Statenvoorstel geen vragen.

### Reactie:

Dank voor de waardering voor het voorstel.

## ChristenUnie

De fractie van de ChristenUnie heeft kennis genomen van het Statenvoorstel tot het aangaan van de Gemeenschappelijke regeling werelderfgoed Hollandse Waterlinies met de colleges van GS van de provincies Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant.

De onderbouwing voor de keuze van de samenwerkingsvorm 'Gemeenschappelijk Orgaan' is helder en uitgebreid verwoord. Onze fractie kan dan ook instemmen met het Statenvoorstel.

### Reactie:

Dank voor de waardering voor het voorstel.

## CDA

Ten aanzien van genoemd SV heb ik namens het CDA een vraag voor de eerste termijn.

Het SV noemt onder het kopje "Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven" verschillende opties. Daarbij mist de optie van het oprichting van een stichting. Waarom is deze rechtsvorm niet overwogen?

Reactie:

De wetgever heeft in het geval van een samenwerking tussen overheden de voorkeur voor een publiekrechtelijke samenwerking boven een privaatrechtelijke samenwerking, zoals een stichting is. Daarom is vroeg in het proces door de juristen van Proof (adviseurs tijdens dit traject) geadviseerd om voor een gemeenschappelijke regeling te kiezen. Daarbinnen zijn verschillende juridische vormen, waarbij gekozen is voor het gemeenschappelijk orgaan als meest passende vorm (niet te licht en niet te zwaar).

### **Forum voor Democratie**

De belangrijkste vraag wat de fractie van FvD betreft is waarom is er gekozen voor een samenwerking op basis van de Wgr. Waarom is er niet gekozen voor een stichting bijvoorbeeld? Wat zijn de overwegingen geweest om niet hiervoor te kiezen. Wat zijn de voordelen van een Gemeenschappelijk Orgaan t.o.v. een stichting?

Reactie:

Ten aanzien van het oprichten van een zelfstandige organisatie is in de Provinciewet (artikel 158, tweede lid) opgenomen dat een publiekrechtelijke organisatie de voorkeur verdient boven een privaatrechtelijke organisatie, zoals een stichting. Daarom is vroeg in het proces door de juristen van Proof, de adviseurs tijdens dit traject, geadviseerd om voor een gemeenschappelijke regeling te kiezen. Daarbinnen zijn verschillende juridische vormen, waarbij gekozen is voor het gemeenschappelijk orgaan als meest passende vorm (niet te licht en niet te zwaar).

En wat zijn de risico's nu de provincie haar publiekrechtelijke status gaat gebruiken voor het afsluiten van contracten?

Reactie:

Er zijn geen risico's aan verbonden. De meeste kosten die het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies zal gaan maken bestaan uit personele kosten en er zijn vooraf heldere afspraken gemaakt over de kostenverdeling. Daarnaast hebben de provincies elkaar nodig om dit samen effectief en efficiënt te laten verlopen. Om ervoor te zorgen dat er een transparante discussie gevoerd kan worden over de rollen 'opdrachtgever' en 'eigenaar' binnen de provincie Utrecht, als rechtspersoon, is de portefeuillehouder Financiën aan gewezen als de vervanger van de portefeuillehouder Cultuur en Erfgoed. Bovendien kan de portefeuillehouder Financiën deelnemen aan het bestuurlijk overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies als dat door het college wenselijk wordt geacht.

In het Reglement van Orde voor het Gemeenschappelijk Orgaan, dat een apart GS besluit zal gaan worden, wordt rekening gehouden met bovenstaande besluit.

Graag horen we hier de reflectie van de gedeputeerde op.

## PvdA

Het lijkt de PvdA-fractie een zinnig idee om een Gemeenschappelijk Orgaan op te richten voor de NHW. Dit bevordert de samenwerking tussen en commitment van de betrokken provincies. Wel zien wij nog wat obstakels voor de secretaris, die verondersteld wordt de dagelijkse manager van het Orgaan te zijn maar voor de dagelijkse gang van zaken aangewezen blijft op G.S.-en, die als bestuursorgaan maar een paar keer per jaar bijeenkomen en geen wezenlijke betrokkenheid kunnen ontwikkelen. Krijgt deze persoon mandaat voor de dagelijkse gang van zaken binnen de vastgestelde begroting?

### Reactie:

De secretaris krijgt inderdaad mandaat voor de dagelijkse gang van zaken binnen de vastgestelde begroting. Daarnaast is de samenwerking zo vormgegeven dat vanuit provincie Utrecht directe (ambtelijke) inhoudelijke betrokkenheid geborgd is. Deze is dus intensiever dan de paar keer per jaar dat het bestuursorgaan bijeen komt.

## VVD

- Het gaat om een gemeenschappelijke regeling en er is een financieel belang. Welke rol heeft de nota Verbonden Partijen gespeeld in het opstellen van het Statenvoorstel?

### Reactie:

De gemeenschappelijke regeling is getoetst aan de nota Verbonden Partijen. De provincie Utrecht gaat het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies (GOHW) vertegenwoordigen in het rechtsverkeer en zal daarbij de 'Ambtelijke ondersteuning interprovinciaal orgaan siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies' oprichten. Deze krijgt vaste vorm nadat de nominatie door UNESCO is toegekend.

- In het SV staat "Met een GO organiseren we een bestuurlijke koepel voor de siteholder, waarin vier provincies bestuurlijk vertegenwoordigd zijn en waar bindende besluiten kunnen worden genomen. Deze bestuurlijk identiteit voor de siteholder zorgt voor gezamenlijkheid en stabiliteit. Ook leidt dit tot één aanspreekpunt voor het Rijk, UNESCO en andere stakeholders met bestuurlijke identiteit i.p.v. slechts een ambtelijk loket bij één of meerdere provincies. Een GO heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid en kan derhalve niet zelfstandig optreden als werkgever of opdrachtgever. Het GO moet daarvoor gebruik maken van de rechtspersoonlijkheid van één van de deelnemende provincies. De provincie Utrecht heeft zich bereid verklaard om het GO te vertegenwoordigen voor deelname aan het maatschappelijk verkeer en het (privaatrechtelijke) rechtsverkeer."

Vraag: Welke financiële risico's loopt de provincie daardoor en hoe worden de risico's voorkomen/bepakt?

### Reactie:

Er zijn geen risico's aan verbonden. De meeste kosten die het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies zal gaan maken bestaan uit personele kosten en er zijn vooraf heldere afspraken gemaakt over de kostenverdeling. Daarnaast hebben de provincies elkaar nodig om dit samen effectief en efficiënt te laten verlopen. Om ervoor te zorgen dat er een transparante discussie

gevoerd kan worden over de rollen 'opdrachtgever' en 'eigenaar' binnen de provincie Utrecht, als rechtspersoon, is de portefeuillehouder Financiën aan gewezen als de vervanger van de portefeuillehouder Cultuur en Erfgoed. Bovendien kan de portefeuillehouder Financiën deelnemen aan het bestuurlijk overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies als dat door het college wenselijk wordt geacht.

- p.5/6 SV "Het is van belang dat er ook echt sprake is en blijft van daadwerkelijke samenwerking tussen de vier provincies ten aanzien van het siteholderschap. Voorkomen moet worden dat de andere provincies enkel betrokken zijn op stuurgroep niveau en in praktijk niet veel meer bijdragen dan een vergoeding voor de provincie Utrecht voor faciliteiten en de vereiste ambtelijke ondersteuning. Er is in dat geval sprake van een klassieke opdrachtgever-opdrachtnemer relatie waarop de aanbestedingsregels wél van toepassing zijn."

Vraag: Hoe is dit risico ("voorkomen moet worden dat...") ondervangen?

Reactie:

In het Statenvoorstel is in de toelichting juridisch aangegeven dat

- de regeling (en bijbehorende financiële bijdragen) voorzien in of uitvoering geven aan (daadwerkelijke) samenwerking tussen de deelnemende provincies om te bewerkstelligen dat de openbare diensten die zij moeten uitvoeren, worden verleend met het oog op de verwezenlijking van hun gemeenschappelijke doelstellingen,
- de invulling van die samenwerking uitsluitend berust op overwegingen in verband met het openbaar belang,
- de deelnemende provincies **op de open markt niet meer dan 20%** van de onder die samenwerking vallende activiteiten voor hun rekening nemen.

Op die manier wordt gezorgd dat de vier provincies ook daadwerkelijk blijven samenwerken en niet alleen betrokken zijn op stuurgroep niveau, en niet veel meer doen dan het leveren van een financiële vergoeding voor de faciliteiten die de provincie Utrecht levert voor de ambtelijke ondersteuning. Daarnaast hebben de provincies elkaar nodig om hun rol naar hun eigen netwerk, zoals gemeenten, waterschappen en grote eigenaren zorgvuldig te kunnen invullen. De secretaris van het gemeenschappelijk orgaan zal er op toezien dat de daadwerkelijke betrokkenheid groot blijft.

- Wanneer ontvangt PS de businesscase onder de GO? Dan kan vervolgens het presidium de behandeling in PS inplannen.

Reactie:

De samenwerkende provincies hebben bij het nominatiedossier een managementplan opgesteld en laten vaststellen (<https://www.programmanieuwehollandsewaterlinie.nl>, download dossier) Zodra de Hollandse Waterlinies de werelderfgoedstatus hebben verkregen zal dit managementplan worden vernieuwd. Daarnaast is het Gemeenschappelijk Orgaan verplicht om jaarstukken op te stellen zodat het orgaan gecontroleerd kan worden door PS.

- wanneer wordt de GO geëvalueerd door PS? De concept regeling geeft in artikel 18 alleen de evaluatie door het GO zelf (met eigen indicatoren) aan.

**Reactie:**

De regeling voorziet erin dat de evaluatie gelijk oploopt met de reguliere, om de zes jaar- monitor vanuit UNESCO.

We vinden het daarnaast een goede optie dat de respectievelijke Provinciale Staten op een gegeven moment gezamenlijk de Rekenkamer vragen om de GO te evalueren.